herpy

GEKKOER

Ebenavia boettgeri

Ebenavia boettgeri er en liten, slank gekko fra regnskogens lavland langs østkysten av Madagaskar, omtrent 6-8 cm inkludert hale. Den ble i mange år regnet som en del av *Ebenavia inunguis* og har først siden 2018 igjen vært en selvstendig art. Det finnes bare lite kunnskap om stellet.

Familie: Gekkonidae Publisert 16. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**6-8 cm** total lengde inkl. hale
Levealder	**5-8 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Trelevende og bakkelevende**
Biotop	**Regnskog**
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**30 × 30 × 30 cm** L × B × H for 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**26-28 °C**
Temperatur, natt	**18-22 °C**
Luftfuktighet	**70 %**
Vann	**Vannskål**
UVB	**Valgfritt**
Kosthold	**Insekter og små leddyr (spretthaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis eller én hann med flere hunner**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kullstørrelse	**1-2 egg**
Inkubasjon	**60-90 dager** ved 24-27 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
EU-vedlegg	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Ebenavia boettgeri er en liten, slank gekko med spiss snute. Kroppen måler 29-38 mm fra snute til kloakk. Halens lengde er ikke dokumentert for arten. Hos *Ebenavia inunguis* utgjør halen omtrent halvparten av totallengden, og med samme forhold blir *E. boettgeri* omtrent 6-8 cm til sammen. Totallengden er altså et anslag.

Arten ble beskrevet i 1885 av den britiske zoologen George Albert Boulenger og er trolig oppkalt etter den tyske zoologen Oskar Boettger. Allerede i 1887 ble den regnet som et synonym for *E. inunguis*, og først i 2018 ble den satt inn igjen som selvstendig art, da en revisjon av slekten delte *E. inunguis* i flere arter. *E. boettgeri* kjennes fra *E. inunguis* på at rostralskjoldet, det fremste skjoldet på snuten, ikke berører neseboret.

Utbredelse og leveområde

Arten finnes i regnskogens lavland langs østkysten av Madagaskar, fra Sainte Luce i sørøst til Ambodivoahangy og muligens Ambohitralanana på Masoala-halvøya i nordøst. Den er funnet fra havnivå og opp til omtrent 425 m over havet. Typeeksemplaret er merket bare «Madagaskar», så typelokaliteten er ukjent.

På Mauritius finnes en bestand som regnes for innført. Den er ikke vist på kartet, som bare viser den opprinnelige utbredelsen.

Naturlig utbredelse: Madagaskar.

LEVEOMRÅDE

Leveområdet er varm, fuktig lavlandsregnskog fra havnivå til omtrent 425 m over havet. Det finnes ingen feltbeskrivelse av arten alene. *E. inunguis* lever mest i trærne, skjuler seg om dagen under bark, i dødt tre og mellom bladene på skrutrær og *Ravenala* og jakter om natten. *E. boettgeri* lever trolig på samme måte, men det er ikke dokumentert.

Klimaet langs østkysten er varmt og svært regnfullt hele året. I Toamasina, midt i utbredelsesområdet, er middeltemperaturen 25-31 °C om dagen og 17-23 °C om natten, den relative luftfuktigheten ligger rundt 84 %, og det faller over 3.000 mm regn i året. Det er litt kjøligere fra juni til august og tørrest fra september til november.

Stell

TERRARIET

Det finnes bare lite kunnskap om stellet av *Ebenavia boettgeri*. Tallene i veiledningen er lånt fra *Ebenavia inunguis*, den nærmeste og best kjente slektningen, og de passer med klimaet i utbredelsesområdet.

Et par kan holdes i et terrarium på 30 × 30 × 30 cm (lengde × bredde × høyde). I et større terrarium kan en hann holdes sammen med noen hunner. Større er en fordel, fordi det gir flere skjul og et mer stabilt klima.

Bekle bak- og sideveggene med naturkork, slik at dyrene får mer klatreflate, og sett stykker av korkbark på skrå mot veggene som skjul. Bunnsubstratet er en blanding av to deler jord og én del sand. Det holdes lett fuktig, men det skal også være et tørt område. Små levende planter som *Selaginella* og små bromelier gir dekning og holder på fuktigheten. En liten vannskål og en liten skål med knust sepiaskall gjør innredningen ferdig.

Terrariet skal ha tett lokk, for dyrene er små og kan slippe ut gjennom smale sprekker. Det må samtidig være ventilasjon, slik at luften ikke blir stillestående.

TEMPERATUR

Om dagen skal terrariet holdes på 26-28 °C. Om natten faller temperaturen til omtrent 22 °C om sommeren og 18 °C om vinteren. Et lysstoffrør gir normalt nok varme. Kan temperaturen ikke nås, kan en varmematte eller et varmekabel legges under ventilasjonsåpningen foran, styrt av en termostat.

Hold terrariet unna sørvendte vinduer, og mål temperaturen øverst og nederst med et digitalt termometer. Over 30 °C må terrariet kjøles ned. Arten er nattaktiv og trenger ikke en solplass.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Luftfuktigheten skal ligge rundt 70 %. Det er lett å holde ved å sprøyte terrariet én gang om dagen, gjerne om kvelden, slik at blader og bark blir fuktige. Bunnsubstratet holdes hele tiden lett fuktig, men det skal også være et tørt sted, og god ventilasjon forebygger mugg.

Dyret drikker dråper fra planter og bark etter sprøyting. Sett i tillegg frem en liten, lav skål med friskt vann, og skift vannet hver dag. Et hygrometer viser om fuktigheten holder seg.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

LYS OG UVB

Arten er nattaktiv og skjuler seg om dagen. Terrariet belyses og varmes opp med et lysstoffrør, slått på 12 timer om dagen om sommeren og 10 timer om vinteren, styrt av en tidsbryter. UVB er valgfritt. Et svakt UVB-rør for skyggedyr kan brukes, og det må alltid være mørke skjul der dyret kan unngå lyset.

Om natten skal terrariet være helt mørkt. Levende planter trives bedre med godt lys om dagen.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Gi små insekter og andre små leddyr som er mindre enn dyrets hode: bananfluer, spretthaler, nyklekte og små sirisser og små skrukketroll. Tilby fôr annenhver til hver tredje dag, og juster etter hvor fyldig kroppen og halerota er.

Dryss alltid fôrdyrene med et vitamin- og mineraltilskudd, og sett frem en liten skål med knust sepiaskall, slik at hunnene kan ta ekstra kalk. Fôr om kvelden, når dyret er aktivt, og ta ut fôrdyr som ikke blir spist.

Viltfangede dyr kan være i dårlig hold og må bygges opp med variert, godt fôr og ro.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

ATFERD OG HÅNDTERING

Ebenavia boettgeri er langsom og luskende og ikke egnet til håndtering. Dyr man prøver å ta opp, kan flykte og kaste halen, og den vokser ikke ut igjen i samme form. Arten er et dyr man ser på i terrariet, særlig i skumringen.

Et par eller en hann med noen hunner kan holdes sammen. Om to hanner kan gå sammen, er ikke dokumentert for arten, så hold bare én hann i hvert terrarium. Gi mange skjul, følg med på bitt, manglende haler og dyr som går ned i vekt, og del dyrene hvis det er uro.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Kjønnsforskjeller og kjønnsmodning er ikke dokumentert for arten, og faktaboksen angir derfor ingen tall. Vent med avl til dyrene er fullvoksne og i godt hold.

PARRING

Paringen er ikke beskrevet for arten. Hos *E. inunguis* kommer egg i terrarium hovedsakelig fra viltfangede hunner som allerede er drektige, og bare sjelden fra senere eggleginger. Avl lykkes derfor sjelden, og det er ikke kjent hva som får dyrene til å yngle.

EGGLEGGING OG KULL

Hunnen legger sannsynligvis 1-2 egg om gangen som *E. inunguis*, men tallet er ikke dokumentert for *E. boettgeri*. Gi hunnen flere skjulte, lett fuktige eggleggingssteder, for eksempel korkrør og lommer med fuktig jord, og sjekk dem uten å forstyrre. Antall eggkull i året er ikke dokumentert.

INKUBASJON

Flytt eggene forsiktig til en liten boks med lett fuktig substrat, for eksempel perlitt eller vermikulitt, uten å vende dem. Boksen skal ha små lufthull og stå ved stabil temperatur. Hold substratet lett fuktig, men ikke vått. Egg som faller sammen og blir muggne, er som regel døde.

Faktaboksens 60-90 dager ved 24-27 °C er et anslag ut fra lignende små gekkoer og ikke målt på arten.

OPPDRETT AV UNGER

Ungene er svært små og lever av mikrofôr som spretthaler og bananfluer samt de minste nyklekte sirisser. Hold dem i et lite, tett terrarium med fuktig substrat, skjul og samme temperatur som de voksne. Gi fôr hver dag, lett dysset med kalk, og følg med på veksten.

Helse og vanlige feil

Levealderen er ikke dokumentert, og 5-8 år i faktaboksen er et anslag. De typiske problemene er de samme som hos andre små, skoglevende gekkoer:

- For mye varme og for tørr luft, som gir stress, uttørking og manglende appetitt.
- Konstant vått bunnsubstrat og dårlig ventilasjon, som gir mugg og hudproblemer.
- Mangel på kalk og D3-vitamin, som gir bløte knokler. Dryss fôrdyrene og sett frem sepiaskall.
- Hudrester på tær og halespiss ved for tørr luft. Sørg for en fuktig del i terrariet.
- Viltfangede dyr i dårlig hold. De må bygges opp med godt fôr og ro.
- Mistet hale etter håndtering eller slagsmål.

Oppsøk veterinær med erfaring i krypdyr hvis dyret går ned i vekt eller ikke vil spise.

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.